

MELDINGER MED VILDE OM Å SKULLE SETTE ORD PÅ DET MELLOM ORDENE

I perioden med å lage denne utstillingen har jeg også bygget hytte. Den ene praksisen har smittet over på den andre. Maleriene har blitt påvirket av bygging og byggingen har blitt påvirket av maleriene. Å skrive meldinger setter en annen tone, skaper et annet spillerom som har blitt til denne samtalen mellom min kone og meg. Noen ganger blir det skjøre broer fra det ene til det andre, noen ganger tar det flere dager før svaret kommer, men det at vi ikke er sammen når vi samtaler er hele poenget.

Musikk. Når jeg maler, så er det en flytende prosess, men også konkret. Jeg tenker på klang. Jeg tenker og ikke tenker. Jeg føler meg frem. Kjenner etter. Det virker som om du også har denne ikke-språklige hangen. Følelsen av at det essensielle bor akkurat der, mellom ordene.

Helt klart. Fikk meg til å tenke på livet mellom husene. Hvordan vi føler oss frem, sanser, beveger oss. Visste du forresten at det var Jan Gehls kone som satte ham på sporet av at arkitekturen må ta hensyn til menneskene? Er den subtile, taktile gleden over å besøke hus det samme for deg som for meg? En måte å bevege seg i verden på, som åpner opp fordi det rammes inn?

At det åpnes opp fordi det rammes inn. Jeg tror min opplevelse av arkitektur ligner på din, men når du tar bilder av hytta, så forstår jeg bedre hvordan du tenker. Jeg som bygger, har et mer pragmatisk blikk, på tross av at jeg er en visuelt orientert person. Jeg tenker på fremdrift og praktiske utfordringer, mens mitt estetiske blikk mer går på hvordan ulike ting kommer til å se ut om jeg velger det ene kontra det andre. Jeg synes det er morsomt å se ditt blikk som søker synsvinkler og utsnitt og venter på at lyset skal treffe.

Jeg er glad for at jeg ikke hadde noen tanke for andres blikk da jeg tok de bildene som du nå bruker i utstillingen din. Jeg synes det er ubehagelig å skulle vise dem frem for andre.

At bildene er tatt uten tanke på å bli vist, gjør dem mer anvendelige for meg å bruke. Dette blikket gjennom din mobil vekket til live et 11 år gammelt verk. Det har heller aldri blitt vist. Det har hengt på soverommet vårt siden det ble laget. En idé som trengte modningstid, tydeligvis.

Det føles personlig, du lagde det jo som en gave til meg. Kanskje det er derfor jeg først forestilte meg at du skulle lage bildene i mye mindre format, fordi de for meg er private. Men nå er de dine verk, og du valgte størrelse utfra helt andre hensyn.

Hva tenker du forresten om størrelsen på maleriene? Du spente opp større lerreter enn du har gjort før - malte du bare med større armslag?

Da jeg startet med disse formatene, de største jeg har laget, så tenkte jeg at selve størrelsen ikke burde føre til noen særlige utfordringer. Men jeg oppdaget at måten jeg har malt på tidligere ikke lot seg overføre så problemfritt til et annet format. Det var kanskje noe med det rasjonelle i hvordan jeg fordeler maling over større områder? Jeg liker hvordan metoden i et større maleri veksler mellom å være «praktisk maling» og kunstneriske vurderinger. Å male et hus. Å bruke en sparkelspade. Når dette skaper en helt jevnt fordelt farge uten tekstur, så blir det et uttrykk for den pragmatiske metoden.

Praktisk maling! Det høres ut som en tittel på en av dine utstillinger.

Eller upraktisk. Jeg har ingen plan på forhånd. Jeg lager aldri skisser. Det er nettopp det at en handling danner grobunn for en annen handling, som igjen får konsekvenser for den neste, som jeg elsker med å male. Det oppstår problemer som må løses, og det dukker opp løsninger. Hver gang jeg starter på et uberørt lerret så går jeg veldig fort i gang. Det er nærmest tilfeldig hva som havner på lerretet først. Men idet en farge har funnet veien dit, så har den plutselig krevd sin plass i verden. Etter dette første steget starter problemene. Spesielt med større format, så blir det

et praktisk spørsmål om hvordan malingen skal fordeles. Jeg liker det litt tullede med å forholde seg til volumer på maling. Antall tuber og sånt. Det er når jeg kjøper maling, at jeg innser hvor materielt det hele er. Hva som skal til for at den vage tanken om hva en rosa stor form betyr skal bli til.

Du beskriver prosessen på en måte som gjør at jeg forestiller meg deg som din egen vaktmester. Som om du koster rundt i tankene dine, mellom minner, assosiasjoner, lapper sammen, kobler fra.

Når jeg arbeider slik jeg gjør, så åpnes det opp et rom der det frie bor. Litt som automatskrivning. Første ord i setningen skrives før de neste er planlagt. I starten kan det være trott og stakkato. Men når flyten kommer ... Det er som om hjernen har tatt deg inn i varmen og belønnet deg med alle de nydelige greiene som finnes der mellom tankene.

På atelieret så oppstår noe lignende som dette. Det er et søkende rom, og fabulerende, men det motsatte av mystisk. All den informasjonen vi har lagret i hodene våre om ting og tang. Brukelige og ubrukelige greier. Alt dette ligger jo der. Det forsvinner liksom ikke. Når du da klarer å åpne døra til dette arkivet, så renner det ut uløste floker, vanskelige tanker, både gamle og ferske minner, nyttige erfaringer. Jeg forsøker å navigere uten GPS inne i dette arkivet, slik at det som til slutt blir et maleri er en slags collage av diverse greier herfra. Da oppstår det bilder som har gjenkjennelige elementer i seg, men også områder som ikke virker kjente. Dette, dansen mellom ulike erfaringer fra hukommelsen og Tourette-lignede sprell, lager bildene for meg.

Jeg synes bildene dine viser en omtanke for omgivelsene. Det maleriet vi har hjemme er som en omfavnelser. De du viser her har noe lignende, ikke alle, men noen av dem. Det er som å se inn i skjellet til en musling, noe mykt.

Noen ganger kjennes det ut som om jeg først blir var noe jeg selv har opplevd gjennom andres versjoner av noe lignende, i bilder eller bøker.

Det er akkurat det. Det er vel det som er kunstens rolle, tenker jeg. Å peke på noe eller beskrive noe som treffer en nerve i den som ser. Noe gjenkjennelig. Hvite sorger. Det er en sorg over noe man ikke vet hva er. Det er en gjenkjennelig tanke. Det minner meg om noe Björn Kjelltoft sa en gang; at han føler at han skaper et minne han ikke visste at han hadde gjennom kunsten sin.

Nemlig, kanskje også hvite gleder? Som i en glede over å bli sett, at du ikke visste det lå i deg før du så det i et bilde. Eller litteratur, jeg ble jo helt sånn åh jag vill tacka livet som gett mig så mycket, hela alfabetet, da jeg leste Inger Christensens Alfabet, jeg husker jeg ville tapetsere hele livet mitt med diktene hennes om alt som finnes, aprikoser, bregner på reise, cikader. Drømmer som hverken er drømt av mennesker, dyr eller fugler, kanskje av insekter. Hytta vår er for meg en sånn drøm som ikke er drømt. Noe mykt som blir hardt og håndfast, jeg blir stadig overrasket over at den står der. På en og samme tid helt åpenbart og like fullt mystisk. Du er mye bedre enn meg til å forestille deg hvordan resultatet blir i praksis.

De bildene som du tok og som jeg har malt på, handler jo nettopp om det. Forestillingen. Det lille vinduet ut mot verden som en portal mellom privatlivet og alt det andre. Det er først når veggene som skiller ute fra inne og glassets transparens kommer på plass at utsikten får verdi. Før det er det bare natur. Som åpenbart er flottere enn utsikten, men gjennom vinduet blir den håndgripelig. Håndterbar. Den er rammet inn, noe er valgt bort. Det meste. Det er lettere å forstå noe innenfor begrensede rammer.

Hvis jeg ikke begrenser handlingsrommet, så er det heller ingen vei å gå.

Sånn som vi tvinger oss selv her til å sette ord på det mellom oss som ikke er i ord? Mye motstand, men også innsikt. Utsikt til innsikt?

Nemlig.